

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ		
1. Датум и орган који је именовано комисију: 23. 6. 2021., Научно-наставно веће Факултета техничких наука Универзитета у Новом Саду		
2. Састав комисије у складу са <i>Правилима докторских студија Универзитета у Новом Саду</i> :		
1. др ум. Романа Бошковић Живановић	Ванредни професор	Сценска архитектура, техника и дизајн-сценски дизајн, 15. 10. 2017.
презиме и име	звање	ужа уметничка област и датум избора
Факултет техничких наука Универзитета у Новом Саду		Председник
установа у којој је запослен-а		функција у комисији
2. др ум. Даниела Димитровска	Доцент	Сценска архитектура, техника и дизајн-сценски дизајн, 1. 1. 2020.
презиме и име	звање	ужа уметничка област и датум избора
Факултет техничких наука Универзитета у Новом Саду		Члан
установа у којој је запослен-а		функција у комисији
3. Денеш Дебреи	Редовни професор	Глумачке вештине, 1. 9. 2016.
презиме и име	звање	ужа уметничка област и датум избора
Академија уметности Универзитета у Новом Саду		Члан
установа у којој је запослен-а		функција у комисији
4. др ум. Татјана Дедић Динуловић	Редовни професор	Сценска архитектура, техника и дизајн-сценски дизајн, 15. 10. 2017.
презиме и име	звање	ужа уметничка област и датум избора
Факултет примењених уметности Универзитета уметности у Београду		Члан; Ментор
установа у којој је запослен-а		функција у комисији
5. др ум. Сања Маљковић	Доцент	Сценска архитектура, техника и дизајн-сценски дизајн, 1. 10. 2020.
презиме и име	звање	ужа уметничка област и датум избора
Факултет техничких наука Универзитета у Новом Саду		Члан; Ментор
установа у којој је запослен-а		функција у комисији

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ	
1.	Име, име једног родитеља, презиме: Драгана (Бошко) Пилиповић
2.	Датум рођења, општина, држава: 6. 2. 1981, Нови Сад, Република Србија, СФРЈ
3.	Назив факултета, назив претходно завршеног нивоа студија и стечени стручни/академски назив: Факултет техничких наука, интегрисане основне и мастер академске студије архитектуре и урбанизма, Дипломирани инжењер архитектуре-мастер
4.	Година уписа на докторске студије и назив студијског програма докторских студија: 2015/16; Докторске академске уметничке студије Сценски дизајн
III НАСЛОВ ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА:	
<i>Нови стандарди женског тела: уметничко дело сценског дизајна</i>	

IV ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА:

Навести кратак садржај са назнаком броја страница, поглавља, слика, схема, графикана и сл.

Докторски уметнички пројекат *Нови стандарди женског тела: уметничко дело сценског дизајна* кандидаткиње Драгана Пилиповић чине уметничко дело сценског дизајна „Дијагнозе“ и текстуално образложење рада које се састоји из 12 глава и садржи 108 страна писаног текста. Текст је илустрован графичком документацијом (скицама, цртежима, колажима, фотографијама и другим документима). Главном делу рада претходи документација (без пагинације) која садржи:

- Насловну страну докторског уметничког пројекта на српском језику;
- Обавезну општу документацију на српском језику и енглеском језику, са изводом и кључним речима;
- Садржај.

Структура главног дела докторског уметничког пројекта је следећа:

I УВОД

II ТЕОРИЈСКО-МЕТОДОЛОШКИ ОКВИР

1. Предмет истраживања
2. Циљ истраживања
3. Методологија истраживања
4. Основне претпоставке

III ТЕОРИЈСКО ИСТРАЖИВАЊЕ - Стандардизација тела и кратак приказ кроз историју уметности

1. Шири историјски преглед - од праисторије до 1900. године
2. Ужи историјски преглед – 1900-2020.
3. Закључак теоријског истраживања

IV КРИТИЧКА АНАЛИЗА РЕФЕРЕНТНИХ УМЕТНИЧКИХ ДЕЛА И АУТОРА

1. Уметници који су у свом стваралаштву користили као мотив дебело тело
 - 1.1 Фернандо Ботеро Ангуло (*Fernando Botero Angulo*)
 - 1.2 Џон Ајзекс (*John Isaacs*)
 - 1.3 Рејчел Херик (*Rachel Herrick*)
 - 1.4 Џени Савил (*Jenny Saville*)
 - 1.5 Луиз Буржоа (*Louise Bourgeois*)
 - 1.6 Алис Џибни (*Alice Gibney*)

V УМЕТНИЧКО ИСТРАЖИВАЊЕ

1. Цртежи из периода одрастања: опсесија Барбиком
2. Цртежи из периода средње школе и факултета: *Како обући Гагу*
3. Аудио-интервју *Мама ме тад није одвела на балет*
4. Просторно истраживање 1: *Obesity/Обеси ти*
5. Просторно истраживање 2: *Простор за Миру Ступицу*

6. Просторно истраживање 3: *Књига стандарда*
7. Просторно истраживање 4: *Гага плеше*
8. Фотографско истраживање: *Анксиозност – да ли сам све угасила?*

VI УМЕТНИЧКО ДЕЛО СЦЕНСКОГ ДИЗАЈНА *ДИЈАГНОЗЕ*

1. Наратив и тема
2. Просторни концепт и изражајна средства
3. Драматургија догађаја
4. Реализација уметничког дела *Дијагнозе*
5. Документовање рада *Дијагнозе*

VII ЗАКЉУЧАК

VIII ПЕРЦЕПЦИЈЕ И РЕЦЕПЦИЈЕ УМЕТНИЧКОГ РАДА *ДИЈАГНОЗЕ*

IX ЛИТЕРАТУРА И ИЗВОРИ

X СПИСАК И ИЗВОРИ ИЛУСТРАЦИЈА

XI ПРИЛОГ

XII БИОГРАФИЈА КАНДИДАТКИЊЕ

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА:

Докторски уметнички пројекат *Нови стандарди женског тела: уметничко дело сценског дизајна* кандидаткиње Драгане Пилиповић чине уметничко дело сценског дизајна „Дијагнозе“ и текстуално образложење рада.

Прва глава носи наслов *Увод* и чини је 3 стране текста (1-3). У њој кандидаткиња износи кључне проблемске и поетичке теме и успоставља укупан истраживачки оквир докторског уметничког пројекта у коме се бави темом гојазности, а где у фокус ставља стандардизовање људског тела и облика тела, односно, људске фигуре. Како кандидаткиња наводи, реч је о потреби да истражи и успостави активан однос према телу жене, а нарочито према сопственом телу, који као исход има проналажење сопственог уметничког поступка израженог у форми дела из области сценског дизајна.

Друга глава под насловом *Теоријско-методолошки оквир* садржи 3 стране текста и састоји се од 4 поглавља (4-6). У првом (Предмет истраживања, 1) кандидаткиња одређује укупан истраживачки оквир докторског уметничког пројекта, указујући на све релевантне теме којима се у раду бави: испитивање образаца према којима друштво посматра женско тело; потребу за прилагођавањем ванстандардних тела наметнутом узорку; као и повезивање стандарда с кључним темама из области медицине, тј. установљавање медицинских дијагноза. Како наводи, истраживање, уочавање и интерпретација стандарда тела, посебно женског, у контексту савременог друштва, али и појединца, тј. кандидаткиње лично, водило је ка креирању платформе за настанак уметничког дела „Дијагнозе“. Друго поглавље (Циљ истраживања, 2) посвећено је одређивању циљева сваког сегмента рада. Тако, наводи кандидаткиња, основни циљ уметничког докторског пројекта јесте

успостављање односа према сопственом телу и његовом прихватању. Као циљ теоријског и уметничког истраживања види указивање на неопходност освешћивања средине у односу на чињеницу да осуда околине и омаловажавање гојазних особа продубљује њихов проблем, посебно истичући важност сагледавања шире слике о овом феномену, што укључује и тумачење из перспективе гојазних особа. Циљ самог уметничког дела сценског дизајна „Дијагнозе“ јесте успостављање посебног стандарда за сопствено тело, али и стандарда за тело данас – *стандарда за себе*. У трећем поглављу (Методологија истраживања, 3) кандидаткиња наводи методе истраживања које је спровела у истраживачком и креативном делу рада, посебно наглашавајући историјски метод и компаративну анализу идентификованих стандарда кроз историју у делу теоријског истраживања, потом методу анализе и студије случаја у критичкој анализи референтних уметничких радова и аутора, а затим, у уметничком истраживању, испитивање средстава у различитим медијима, као и методу примарног истраживања у форми аудио и видео интервјуа, и, на крају, анализу досадашњег сопственог уметничког рада. У четвртном поглављу (Основне претпоставке, 4) кандидаткиња наводи да је основна претпоставка заснована на увреженом мишљењу и ставовима друштва да је „дебело тело“ лењо, тромо, запуштено, а затим и означено као „масни“ објекат. Она овде наглашава чињеницу да ове претпоставке могу бити доведене у питање на много различитих нивоа, а превасходно, њиховим сагледавањем из перспективе гојазних особа и њихових свакодневних изазова.

Трећа глава рада, *Теоријско истраживање – Стандардизација тела и кратак приказ кроз историју уметности*, садржи 21 страну писаног и илустрованог текста (7-27), подељеног у 3 поглавља. У првом поглављу (Шири историјски преглед – од праисторије до 1900. године, 1) кандидаткиња кроз примере подржане илустрацијама даје историјски преглед схватања идеала женске (и мушке) лепоте од праисторије до краја 18. века. Праисторијско схватање лепоте формулише кроз парадигму плодности, анализирајући фигуру Виландорфске венере. Затим се задржава на периоду класичне Грчке, који, како у тексту каже, карактерише идеализација лепоте, односно важност „математичког“ склада тела. Истиче да је у средњем веку идеал лепоте био у вези са вером у Бога, а задржава се на зрелијој фази средњег века, односно на мисли Томе Аквинског који, поред пропорције, истиче и појмове потпуности, блиставости и сразмере или сагласности. Примећује да је у ренесансном периоду тело сведено и да је човек у првом плану, док у периоду барока издваја сликаре Рубенса и Рембранта и примећује да у свом опусу често приказују корпулентна нага тела. Кратко, затим, спомиње неокласицизам као период оживљавања грчке и римске класичне уметности, где се жена приказује као јака и снажна, али и путена. Овај преглед кандидаткиња завршава периодом реализма где анализира слику *Слобода предводи народ* Ежена Делакроа и примећује да је жена приказана тако да се свака друга може идентификовати са њом у подстицају на борбу за нови друштвени положај жене. У другом поглављу (Ужи историјски преглед – 1900-2020, 2) кандидаткиња наставља историјски преглед схватања лепоте обухватајући период двадесетог и двадесет првог века, сада кроз табеларни приказ, подељен по декадама, наглашавајући утицај друштвених промена на схватање улоге жене па, тако, и њеног стила, указујући на узрочно-последичне везе постављених друштвених стандарда лепоте са поремећајима у исхрани. Важно је нагласити да кандидаткиња овај преглед завршава приказом актуелног периода 2020-2022, када се, како закључује, као последица изолације и некретања услед пандемије вируса Корона, епидемија гојазности проширила, истичући и појаву кампања које промовишу различитост и које овај проблем третирају са озбиљношћу. У трећем поглављу (Закључак теоријског истраживања, 3) кандидаткиња примећује да гојазност, схваћена као хронична болест са јасно дефинисаним патолошким последицама, постоји мање од једног века, док је оскудица хране током већег дела историје доводила до схватања да је бити дебео – добро. Теоријско истраживање она закључује ставом да никада у историји проблем

поремећаја слике тела није био израженији него данас, што је последица промовисања нереалних идеала о томе како мушкарци и жене треба да изгледају да би их друштво и медији сматрали привлачним, и сматра да су овим посебно угрожени млади. Наглашава, такође, да осуда неког ко има поремећај у исхрани доводи до још веће стигме, и закључује да је важно да у сопственом уметничком раду приђе овој теми кроз лични наратив.

Четврта глава рада, *Критичка анализа референтних уметничких дела и аутора*, садржи 15 страна писаног и илустрованог текста (28-42), а чини га једно поглавље (1) у којем је описано шест студија случаја у којима кандидаткиња анализира дела уметника који су у свом стваралаштву користили дебело тело као мотив. У уводном делу анализе кандидаткиња приказује два веома различита уметничка погледа на тело жене – поглед Ребеке Харис која се бави сопственом дебљином и вишком килограма и коже, и поглед Марине Марковић која се бави сопственим недостатком килограма и анорексијом. Затим следи анализа шест ауторских приступа, приказаних кроз шест потпоглавља. Прво потпоглавље (1.1) посвећено је анализи рада уметника Фернанда Ботера Ангула којег кандидаткиња сматра референтним јер кроз сликање телесног волумена ствара сатиру, а често и критику друштва у односу на наметнуте вредности. У наредној студији случаја (потпоглавље 1.2), кандидаткиња се бави анализом дела уметника Џона Ајзекса препознајућу значај у његовом начину акцентовања прекомерне дебљине, где људско тело преоптерећено салом говори о последицама савременог доба и немогућности човека да се избори с емоцијама које га окружују и којима је натопљен. Трећа студија случаја (потпоглавље 1.3) тиче се рада уметнице Рејчел Херик под називом *Музеј гојазности*, јер кроз сатиру, прича о епидемији гојазности и провоцира публику да промишља однос које друштво има према овој појави. У четвртој (потпоглавље 1.4) тема су слике Џени Савил, које у фокусу имају женско тело, али у „сировом облику“, далеко од традиционалних метода сакривања или неприказивања мана, недостатака и непожељних делова и детаља, чиме уметница разбија канонизоване представе женске лепоте. У петом потпоглављу (1.5) кандидаткиња приказује рад Луизе Буржоа, препознатљив по женским облицима, циновским скулптурама и „ћелија-инсталацијама“, кроз које уметница говори о детињству, унутарњим траумама и породичним односима, то јест о различитим врстама бола, кроз које преиспитује границу између емоционалног и физичког. У последњој студији случаја (потпоглавље 1.6), кандидаткиња анализира цртеже жена Алис Џибни, наоружане јастуцима и издуваним балонима, у којима се препознају ликови који стоје у јазу између самопоуздања и сумње у сопствену личност.

У петој глави рада, *Уметничко истраживање*, која садржи 19 страна писаног и илустрованог текста (43-61), односно 8 поглавља, кандидаткиња критички сагледава и приказује сопствени дугогодишњи уметнички и истраживачки процес у којем, како каже, свој „проблем“ каналише и преиспитује. Прво поглавље (Цртежи из периода одрастања – опсесија Барбиком, 1) посвећено је освешћивању значења цртежа насталих у периоду детињства, када је кандидаткиња опсесивно цртала лутку Барби. Примећује негативни утицај на психу детета који настаје због тешко достижних и нереалних пропорција лутке која је схватана као идеал лепоте. У другом поглављу (Цртежи из периода средње школе и факултета *Како обући Гагу*, 2) кандидаткиња сагледава свој тинејџерски период кроз анализу цртежа и примећује изражавање потребе да изгледа другачије, односно, да може да обуче и обује одећу и обућу коју због, прекомерне величине, у стварном животу не може да носи. У трећем поглављу (Аудио интерју *Мама ме тад није одвела на балет*, 3) кандидаткиња упоредно поставља два сећања на исти, њој важан догађај из детињства, чиме истиче како предрасуде друштва несвесно утичу на децју психу. У наредном, четвртом поглављу (Просторно истраживање 1: *Obesity* – Обеси ти, 4) кандидаткиња сагледава рад који је настао свесно, за потребе изложбе *Суочавање*, где је кандидаткиња

направила гипсани отисак сопственог тела, то јест, стомака, како би сагледала део који, иначе, не може види због гојазности. Истиче како је ово суочавање било, истовремено, болно, због прилике да реално сагледа сопствено тело, али и пријатно, због лепоте скулптуре која је била исход. Пето поглавље (Просторно истраживање 2: Простор за *Миру Ступицу*, 5) посвећено је раду у којем је, градећи имагинарни простор за малу Миру Ступицу, а у ствари за малу себе, креирала простор у коме може да оствари потребу да се осећа „лако“. У шестом поглављу (Просторно истраживање 3: *Књига стандарда*, 6) дат је приказ рада кроз који кандидаткиња „стандардизује“ изјаве и савете који јој људи стално упућују због њеног изгледа. Седмо поглавље (Просторно истраживање 3: *Гага плеше*, 7) посвећује активности где испуњава своју жељу из детињства – да слободно плеше. Осмо поглавље (Фотографско истраживање: *Андкиозност- да ли сам све игасила*, 8) посвећено је серији фотографија угашеног штедњака у сопственој кухињи, којима преиспитује дијагнозе настале након прве (дијагноза дебљине), тиме приближавајући комплексност поремећаја којих многи људи са овом дијагнозом нису свесни.

Шеста глава рада, *Уметничко дело сценског дизајна Дијагнозе*, садржи 21 страну писаног и богато илустрованог текста (62-82), посвећена је детаљном приказу рада „Дијагнозе“, изведеном јавно 8. и 9. јула 2022. године, у Сценској лабораторији „Борислав Гвојић“ на Факултету техничких наука у Новом Саду. Кроз 5 поглавља (1. Наратив и тема, 2. Просторни концепт и изражајна средства, 3. Драматургија догађаја, 4. Реализација уметничког дела *Дијагнозе* и 5. Документовање рада *Дијагнозе*) кандидаткиња детаљно, путем скица, техничких цртежа, фотографија и текста, приказује све аспекте рада, посебну пажњу посвећујући просторном аспекту и драматургији догађаја. Изведено дело чине четири сегмента, од којих сваки носи назив једне медицинске дијагнозе кандидаткиње, смештених у четири „собе“, то јест простора, демаркираних црним завесама и повезаних, линијом кретања, у целину. У првом сегменту који носи назив дијагнозе *Е66 - Општа гојазност*, постављени су *Књига стандарда* и скулптура стомака, раније описани у уметничком истраживању. У другој соби која представља комбинацију дијагноза *Е16 – Поремећаји унутрашњег лучења панкреаса* и *Р73 – Повишен ниво шећера у крви*, приказан је видео-рад (*Грицање семенки*) и инсталација од семенки сунцокрета која има и олфакторно дејство. Трећа соба представљала је дијагнозу *Ф411 – Анксиозни генерализовани поремећај* путем серије од 40 фотографија штедњака, такође претходно описаних у уметничком истраживању. Последња „соба“ организована је као сценско-гледалишни простор и посвећена је дијагнози *Ф43.2 – Поремећај прилагођавања*. У овом простору кандидаткиња је извела перформанс пред публиком, као завршни део уметничког рада. Процес извођења рада илустрован је богатом фотографском документацијом.

У седмој глави под називом *Закључак*, на 1 страни писаног текста (83), кандидаткиња сагледава процес укупног истраживања и извођења уметничког дела, наглашавајући значај могућности да се уметничко дело схвати као простор суочавања и отварања појединца према свету, што, како наводи, за њу има два исхода - осећај ослобађања унутрашњих стега извођача, са једне стране, и суочавања и прихватања „другачијег тела“ од стране публике, са друге.

Осму главу (Перцепција и рецепција уметничког рада *Дијагнозе*) кандидаткиња је посветила приказивању реакција и коментара публике, на 6 страна текста (84-89).

У глави девет која је насловљена као *Литература и извори* (90-96), на 7 страница писаног текста, кандидаткиња даје преглед укупно 29 књига, 5 текстова и чланака, 13 уметничких дела и 63 интернет сајта.

У глави десет под називом *Списак и извори илустрација* (97-100), на 4 стране текста, кандидаткиња наводи изворе за укупно 125 илустрација приказаних у писаном образложењу докторског уметничког пројекта.

У глави једанаест под називом *Прилог* (101-107), на 9 страна текста, кандидаткиња представља одговоре публике које је добила приликом спровођења анкете о перцепцији и рецепцији рада *Дијагнозе*.

У глави дванаест (Биографија кандидаткиње), она је на једној страни текста (108) навела основне податке о свом школовању и раду.

VI ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА:

Укупан рад кандидаткиње Драгане Пилиповић састојао се из комплексног истраживачког и стваралачког поступка. Она је најпре извршила тумачење релевантних теоријских извора на основу којих је изградила дискурзивну позицију са које сагледава основну проблемску и поетичку тему рада. Затим је спровела анализу, приказ и тумачење уметничких дела које сматра најзначајнијим за сопствени приступ уметничком стваралаштву. Ова дела послужила су за изградњу стваралачког поступка и укупне поетике рада на основу којих је кандидаткиња конципирала, креирала, развила и реализовала уметничко дело сценског дизајна „Дијагнозе“ као комплексну вишемедијску просторну инсталацију. Овај рад чинили су избор архитектонског простора у коме је дело изведено; успостављање стваралачког односа према том простору (демаркација, а затим повезивање три излагачка и једног извођачког простора); креирање и израда свих компоненти инсталација у простору; формирање новог сценског-гледалишног корпуса; перформативни чин изведен у посебно креираном простору, уз учешће кандидаткиње и у присуству публике; као и опсежно текстуално образложење рада. Извођење рада комисија сматра закључком истраживања укључујући у то и приказ перцепције и рецепције дела од стране публике.

VII ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА:

Експлицитно навести позитивну или негативну оцену начина приказа и тумачења резултата истраживања.

На основу свих наведених ставова комисија сматра да је кандидаткиња Драгана Пилиповић успешно спровела све фазе теоријског, истраживачког и уметничког рада које је навела у пријави теме свог докторског уметничког пројекта. Комисија оцењује да су све компоненте овог пројекта изведене и приказане на високом нивоу – садржински, формално и технички. Текстуални део рада је проверен у софтверу за детекцију прагијеризма *iThenticate* у библиотеци Факултета техничких наука, о чему је комисија извештена путем електронске поште.

VIII КОНАЧНА ОЦЕНА ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА:

Експлицитно навести да ли пројекат јесте или није написан у складу са наведеним образложењем, као и да ли садржи или не садржи све битне елементе. Дати јасне, прецизне и концизне одговоре на 3. и 4. питање:

1. Да ли је докторски уметнички пројекат урађен у складу са образложењем наведеним у пријави теме?

Да

2. Да ли докторски уметнички пројекат садржи све битне елементе? Да
3. По чему је докторски уметнички пројекат оригиналан допринос уметности? У целини, по мишљењу Комисије, кандидаткиња Драгана Пилиповић је поставила, истражила и развила специфичну проблемску тему. Креативни поступак који је спровела довео је до исхода значајне вредности који је представљен у форми вишемедијске просторне инсталације као једног од типичних просторних исказа у уметничким праксама сценског дизајна. Дело по свом квалитету, садржају и форми представља допринос наведеним уметничким праксама.
4. Који су недостаци докторског уметничког пројекта и какав је њихов утицај на резултат истраживања? -
IX ПРЕДЛОГ:
На основу наведеног, комисија предлаже:
- да се докторски уметнички пројекат прихвати, а кандидаткињи одобри одбрана;

Место и датум: **Нови Сад, 22. 11. 2022.**

др ум. Романа Бошковић Живановић,
ванредни професор, председник;

др ум. Даниела Димитровска, доцент,
члан;

Денеш Дебреи, редовни професор,
члан;

др ум. Татјана Дадић Динуловић,
редовни професор, ментор, члан;

др ум. Сања Маљковић, доцент,
ментор, члан.

НАПОМЕНА: Члан комисије који не жели да потпише извештај јер се не слаже са мишљењем већине чланова комисије, дужан је да унесе у извештај образложење односно разлоге због којих не жели да потпише извештај и да исти потпише.